Izjava OHR-a na konferenciji za medije međunarodnih organizacija u Mostaru

28. juli 2004.godine

Zakoni koji štite interese i novac građana

Jučer je Narodna skupština Republike Srpske usvojila Zakon o javnim preduzećima i uspješno završila prvo čitanje Zakona o ulaganju javnih sredstava. Ova dva zakona su dio reformskog paketa od pet zakona koji su tri premijera podržala krajem prošle godine, nakon što je specijalni revizor otkrio dosta prevara i nekompetentnosti u javnim kompanijama u Bosni i Hercegovini.

Zakon o javnim preduzećima pojednostavljuje upravnu strukturu državnih preduzeća i jasno precizira ko je odgovoran za što i ko je odgovoran kome. U Zakonu o ulaganju javnih sredstava izloženi su uvjeti i način dodjele gotovine koju Vlada, općine, zdravstveni i drugi javni fondovi imaju dok se troši u skladu s budžetom. To će zaustaviti obilatost s kojom su neki političari do sada dijelili pozajmice i darove prijateljima, članovima porodice i kolegama.

OHR odaje priznanje Narodnoj skupštini Republike Srpske zbog donošenja Zakona o javnim preduzećima. Nadamo se da će na narednoj sjednici Narodne skupštine Republike Srpske biti donesen Zakon o ulaganju javnih sredstava.

Nažalost, Zastupnički dom Federacije jučer nije usvojio Zakon o javnim preduzećima. Umjesto toga, predložen je veliki broju amandmana. Vlada je izjavila da će održati vanrednu sjednicu kako bi razmotrila ove amandmane.

OHR se nada da će Federalna vlada razgovarati o ovim

amandmanima bez odgađanja. OHR, također, poziva Federalnu vladu da usvoji Zakon o ulaganju javnih sredstava, koji je još uvijek kod Ministarstva za finansije.

Ovi zakoni su veoma potrebni i usmjereni na jedno; njihovo donošenje obećali su premijeri prije devet mjeseci. Ovi zakoni će doprinijeti smanjenju krađe i nekompetentnosti u bosansko-hercegovačkim javnim preduzećima, a tako i zaštiti interesa i novca građana. Nema opravdanja za odgađanje njihovog proglašenja.

Ekonomski bilten – Bosni i Hercegovini potrebni su pragmatizam i optimizam, a ne lažna obećanja i nerealni zahtjevi

Danas je objavljen OHR-ov ekonomski bilten. Donijela sam primjerke toga biltena. Kako u uvodu ističe Donald Hays, Prvi zamjenik Visokog predstavnika, jedna od stavki koja je evidentna u ovom biltenu jeste suštinska važnost zdravih javnih finansija – bez djelotvornog i pouzdanog poreskog sistema ne možete imati ekonomski uzlet.

“ Političari i vlade mogu davati razna obećanja, ali ukoliko prvo ne uspostave pravilan sistem upravljanja javnim finansijama, ne mogu se nadati ispunjenju tih obećanja. Isto tako, javnost može zatražiti sve što želi, ali ako nije uspostavljen pravilan sistem upravljanja javnim finansijama, ovi zahtjevi neće, a niti mogu, biti ispunjeni “.

U tom kontektsu ambassador Hays ukazuje na potrebu da se bez odgađanja provede rješenje koje su dogovorile vlade i Međunarodni monetarni fond u vezi s pitanjem unutrašnjeg duga. “ To rješenje osigurava da vlade ispoštuju svoje finansijske obaveze prema građanima, a u isto vrijeme bi se i ekonomija BiH oslobodila velikog tereta, što bi otvorilo vrata investicijama i otvaranju novih radnih mjesta. To rješenje je zasnovano na uspostavi i održavanju sistema pravilnog upravljanja javnim finansijama i usmjereno je ka tome da vlade

počnu isplaćivati svoja dugovanja. Bez sporazuma, ne mogu se isplatiti povjerioci, uključujući penzionere i radnike, a nove investicije i otvaranje novih radnih mjesta bit će usporeni, a možda i potpuno zaustavljeni. Sada je pravo vrijeme da članovi Parlamenta ispune svoje obećanje u pogledu reforme i unapriјeđenja situacije, a ne da se kriju iza kratkoročne popularnosti i demagogije".

Ambasador Hays ukazuje i na važnost da se krene u pravcu zakonodavnih odredaba koje omogućuju PDV: " Premijer Terzić je insistirao na tome da bi predviđeni rok za uvođenje PDV-a trebao biti sredina 2005. godine, prije negoli početak 2006. godine, i zaista Vijeće Ministara je 15. jula usvojilo provedbene zakone o PDV-u koji će sada biti razmatrani u Parlamentu. Ukoliko se PDV želi uvesti sredinom 2005. godine , potrebno je urgentno poduzeti mjere kako bi sa punim kapacitetom počela djelovati Uprava za indirektno oporezivanje (uključujući odredbu o odgovarajućem budžetskom finansiranju); Uprava mora dobiti odgovarajuće trajno sjedište, kao i kadrove".